

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä otettaisiin huomioon Etelä-Suomen kansallisista tulotuista vuosille 2008—2013 saavutettu neuvottelutulos Suomen ja Euroopan yhteisöjen komission välillä. Uusina tukimuotoina myönnettäisiin Etelä-Suomessa vuodesta 2008 lukien kotieläintilan hehtaaritukea sekä Etelä-Suomen erikoiskasvitukea avomaanvihannesten ja tärkkelysperunan viljelyalalle. Vuoden 2009

alusta Etelä-Suomen kansallisena tukena voitaisiin myöntää tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea sekä sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvausta.

Mahdollisuudesta saada poikkeus kasvihuoneiden rakenteita koskevista teknisistä vaatimuksista luovuttaisiin tukivuoden 2008 jälkeen. Lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi eräitä teknisiä muutoksia ja tarkennuksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Maatalouden toimintaedellytysten ja tuotannon kannattavuuden turvaamiseksi sekä viljelijäväestön kohtuullisen tulotason varmistamiseksi maataloutta tuetaan Euroopan unionin ja kansallisin budjettivaroin. Erimuotoisten tukien merkitys maatalouden toimintaedellytysten turvaamisessa on keskeinen. MTT taloustutkimuksen maa- ja puutarhatalouden ennakkollisen kokonaislaskelman mukaan tukien osuus maa- ja puutarhatalouden kokonaistuotosta vuonna 2007 arvioidaan olevan noin 45 prosenttia.

Euroopan unionissa maatalouden tukipolitiikka kuuluu Euroopan yhteisöjen komission, jäljempänä *komission*, yksinomaiseen toimivaltaan. Käytännössä tämä tarkoittaa yhteisöpolitiikan keinojen ensisijaisuutta sekä sitä, että kansallista maatalouspolitiikkaa voidaan harjoittaa vain sellaisella tavalla, minkä yhteisölainsäädäntö ja komission päätökset mahdollistavat.

Maatalouden tukijärjestelmän perusta muodostuu Suomessa Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan tukimuodoista, joita ovat Euroopan unionin kokonaan rahoittamat suorat tuet sekä osarahoitetut luonnonhaittakorvaus ja maatalouden ympäristötuki. Näitä tukimuotoja täydennetään kansallisilla tuilla (valtiontuot).

Maatalouden kansallisten tukien järjestelmän perusrakenne muotoutui Suomen liittymisneuvotteluissa. Tuolloin sovittiin koko maassa vuosina 1995–1999 maksetusta siirtymäkauden tuesta ja pitkäaikaisesta pohjoisesta tuesta artiklan 142 perusteella Keski- ja Pohjois-Suomessa (C-tukialueet). Lisäksi sovittiin mahdollisuudesta maksaa tukea jäljelle jäävien vakavien vaikeuksien johdosta liittymissopimuksen artiklan 141 perusteella. Artiklan sanamuoto ei rajaa sen soveltamisaluetta, mutta käytännössä artiklaan 141 perustuvia tukia on maksettu Etelä-Suomessa tukialueilla A ja B.

Kansallisten tukien järjestelmä on täydentynyt jäsenyysaikana Suomen tekemien esitysten ja komission kanssa käytyjen neuvotteluiden tuloksena. Esimerkiksi vuoden 2003

Etelä-Suomen kansallista tukea koskeneiden neuvotteluiden yhteydessä sovittiin komission kanssa luonnonhaittakorvauksen kansallisen lisäosan käyttöön otosta vuodesta 2005 lähtien koko maassa.

Suomi on neuvotellut komission kanssa liittymissopimuksen artiklan 141 perusteella kolmesti eli vuosina 1996, 1999 ja 2003 ennen vuonna 2007 käytyjä neuvotteluja. Vuoden 2003 neuvotteluissa sovittiin tukialueilla A ja B vuosina 2004–2007 maksetusta asteittain alenevasta tuotantosidonnaisesta tuesta kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle ja puutarhatuotteiden varastoinnille. Kasvintuotannolle voitiin maksaa ympäristötuen kansallista lisäosaa. Tukikokonaisuuteen kuului myös korotetut investointituet artiklan 141 perusteella tulotukea saaville tuotantosuunnille, nuoren viljelijän aloitustuen korotus sekä neuvontapalveluiden tuki.

Etelä-Suomen kansallisen tulotuen maksua tukikaudella 2004–2007 rajoittavat sektori-kohtaiset tuen enimmäismääriä (miljoonaa euroa) ja yksikkötukien enimmäismääriä koskevat rajoitteet, joista säädettiin komission päätöksessä K(2004)474 (muutos K(2005)4411). Vuoden 2007 tuotannolle voitiin maksaa tulotukea enintään 94,0 miljoonaa euroa, josta pääosa eli 47,69 miljoonaa euroa kohdentui sika- ja siipikarjataloudelle. Maidontuotannon tuen maksuvaltuus oli 17,0 miljoonaa euroa ja kasvihuonetuotannon 18,17 miljoonaa euroa. Muiden tukikohteiden eli naudanlihantuotannon, lammas- ja vuohitalouden, hevostalouden ja puutarhatuotteiden varastoinnin tuen maksuvaltuus oli yhteensä 11,14 miljoonaa euroa. Komission päätöksessä yksikkötukien enimmäismäärä asetettiin tasolle, joka vastasi vuonna 2003 maksettuja yksikkötuen tasoja.

Tukikaudella 2004–2007 Etelä-Suomen tukialueiden A ja B kasvintuotantoa ja ympäristötuen tavoitteiden saavuttamista tuettiin ympäristötuen kansallisella lisäosalla. Lisäosaa voitiin maksaa neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999 mukaisille ohjelmakauden 2000–2006 maatalouden ympäristötukisitoumuksille. Pääosa näistä sitoumuksista päättyi vuonna 2007, minkä vuoksi lisäosaa

ei enää voitu maksaa näille tiloille. Lisäosan enimmäismäärä vuonna 2004 oli 60 miljoonaa euroa ja vuodesta 2005 lukien 55 miljoonaa euroa.

Koko Suomen Euroopan unionin jäsenyyden ajan kaikki kansalliset tuet ovat olleet tuotantosidonnaisia eli maksetun tuen määrä on riippunut tuotannon tai toiminnan laajuudesta. Tämä oli käytäntö myös yhteisen maatalouspolitiikan tukimuodoissa aina Agenda 2000 -uudistukseen saakka, jolloin päätettiin maidon Euroopan unionin tukien maksamisesta tilakohtaisen maitokiintiön perusteella vuodesta 2004 alkaen. Varsinaisesti tuotannosta irrotetut tuet tulivat Euroopan unionin maatalouspolitiikan keinovalikoimaan vuoden 2003 yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä. Tuolloin päätettiin uudesta, vuonna 2005 voimaan tulleesta, suorien tukien järjestelmästä, jonka keskeisin osa on tilatukijärjestelmä. Suomessa järjestelmä otettiin käyttöön vuonna 2006. Pääosa aikaisemmin tuotantosidonnaisina tukina maksetuista Euroopan unionin tuista muutettiin tuotannosta irrotetuiksi tuiksi, jotka maksetaan tukioikeuksien perusteella. Suomessa on käytössä niin sanottu yhdistelmämalli, jossa tukioikeudet muodostuvat alueellisesta tasatukiosasta sekä mahdollisesta tilakohtaisesta lisäosasta, jota maksetaan siirtymäkauden ajan. Osa Euroopan unionin suorista tuista maksetaan kuitenkin edelleen tuotantosidonnaisena. Tuotantosidonnaisena maksetaan osa sonni- ja härkäpalkkioista, uuhipalkkioista ja tärkkelysperunan tuesta sekä timotein siementuotannon tuki sekä peltokasvien ja nautojen tuotantopalkkiot, energiakasvien tuki ja valkuaispalkkio. Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan ns. terveystarkastuksen yhteydessä vuonna 2008 arvioidaan tuotantosidonnaisten tukien jatkoa. Komission tavoitteena on vähentää tuotantosidonnaisten tukien määrää.

Valtioneuvosto hyväksyi 2 päivänä elokuuta 2007 Suomen esityksen Etelä-Suomen kansallisiksi tuiksi vuosille 2008–2013. Tukiohjelmaesitys sisälsi tulotuki- ja rakennetukityyppisiä tukimuotoja. Tulotukia ehdotettiin maksettavaksi kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle ja puutarhataloudelle. Ehdotuksessa tuen kokonaismäärä oli tukikaudella lievästi aleneva.

Tukiohjelmaesityksen pohjalta käytiin neuvotteluja komission kanssa syksyn 2007 aikana. Maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttila ja komissaari Mariann Fischer Boel pääsivät 27 päivänä marraskuuta 2007 poliittiseen sopimukseen liittymissopimuksen 141 artiklan perusteella Etelä-Suomen maataloudelle maksettavista kansallisista tuista. Valtioneuvosto hyväksyi tämän sopimuksen mukaisesti 13 päivänä joulukuuta 2007 Suomen tukiohjelmaesityksen. Komissio antoi tukiohjelmaa koskevan päätöksen 27 päivänä helmikuuta 2008 (komission päätös K(2008) 696).

Tukiohjelmaan sisältyy maatalouden rakennetta ja toimintaedellytyksiä kehittäviä toimenpiteitä sekä maataloustuotannon kannattavuutta ja viljelijöiden tulotasoa ylläpitäviä tukimuotoja. Rakennetukiin sisältyvät maatalouden investointituet siltä osin kuin ne eivät sisälly Manner-Suomen maaseudun kehittämishjelmaan sekä nuoren viljelijän aloitustuen korotus. Vakaan ja ennustettavan toimintaympäristön luomiseksi tukiohjelma kattaa vuodet 2008–2013. Tukiohjelmaan sisältyvien kansallisten tukien oikeusperustana on Suomen liittymissopimuksen 141 artikla ja perustamissopimuksen 87 artikla.

Komission hyväksymän tukiohjelman perusteella tukea maksetaan kolmelle päätuoteryhmälle: 1) märehitjät (maidontuotanto, naudanlihantuotanto, lammas- ja vuohitalous sekä hevostalous), 2) siat ja siipikarjalous (sikatalous, kananmunien tuotanto ja siipikarjanlihan tuotanto) sekä 3) puutarhatalous (kasvihuonetuotanto ja puutarhatuotteiden varastointi). Lisäksi pinta-alaperusteista tukea voidaan maksaa kotieläintiloille kotieläintilojen hehtaaritukena sekä avomaanvihannesten ja tärkkelysperunan viljelyalan perusteella Etelä-Suomen erikoiskasvitukena.

Tukiohjelmaa laadittaessa otettiin huomioon yhteisessä maatalouspolitiikassa ja maaseudun kehittämistoimenpiteissä tapahtunut kehitys. Tulevaa kehitystä on pyritty ennakoimaan sisällyttämällä tukiohjelmaan sellaisia peltoalaperusteisia elementtejä, jotka olisivat mahdollista sisällyttää sellaisinaan osaksi uudistettua luonnonhaittakorvausjärjestelmää. Sika- ja siipikarjalouden tukien irrottaminen tuotannosta vuodesta 2009 lähtien on linjassa yhteisen maatalouspolitiikan

yleisen kehityksen kanssa. Käynnistettävän tutkimushankkeen tavoitteena on selvittää tuotannosta irrotetun tuen vaikutuksia. Vuonna 2008 sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikköperusteiset tuet maksetaan vielä tuotantosidonnaisena tukena samoin perustein kuin vuonna 2007. Märehtijöiden tuet jatkuvat koko tukikauden tuotantosidonnaisina.

Tulotukien maksuvaltuus alenee tukikaudella 2008—2013 asteittain vuoden 2008 enintään 93,9 miljoonasta eurosta enintään 62,93 miljoonaan euroon vuonna 2013. Vuoden 2007 tuotannolle tukea voitiin maksaa enintään 94,0 miljoonaan euroa. Tuen maksuvaltuuden määrässä ei ole otettu huomioon tukikauden lopulle ajoittuvan luonnonhaittakorvausjärjestelmän uudistuksen vaikutusta.

Tuen enimmäismäärän kehitys vaihtelee tuoteryhmittäin. Tukimäärän alenema on pienin märehitjät -ryhmässä ja suurin sika- ja siipikarjataloudessa. Tukiratkaisussa osa kotieläintalouden tuista muutettiin kotieläintilan hehtaarituen kautta maksettavaksi. Yksikkötuen enimmäismäärät säilyvät samantasoisina kuin kaudella 2004—2007 eli vuonna 2003 maksettujen yksikkötukien tasoisena. Eräät tuet voidaan edelleen maksaa korotettuina alueiden A ja B saaristossa ja Manner-Ahvenanmaalla.

Vuoden 2008 maa- ja puutarhataloustuotannolle kansallista tukea arvioidaan maksettavan yhteensä 554,3 miljoonaa euroa. Tästä summasta pohjoisen tuen osuus on noin 58 prosenttia, Etelä-Suomen kansallisen tuen noin 17 prosenttia ja luonnonhaittakorvauksen kansallisen lisäosan vajaan 22 prosenttia. Muihin tukikohteisiin arvioidaan käytettävän noin kolme prosenttia kansallisen tuen kokonaismäärästä.

Tukialueelle A ja B kansallisesta tuesta maksetaan vuonna 2008 kolmasosa ja C-alueille kaksi kolmasosaa. Kansallisesta tuesta maksetaan kotieläinten määrään perusteella, maidon tuotantotuki mukaan luettuna, noin 58 prosenttia. Peltopinta-alaperusteisten tukien osuus on noin 30 prosenttia ja muiden maksuperusteiden runsas 11 prosenttia kansallisen tuen kokonaismäärästä. Viime vuosina kotieläintukien määrä ja niiden suhteellinen osuus kansallisen tuen kokonaismääräs-

tä on alentunut tukijärjestelmän rakenteessa tapahtuneista muutoksista johtuen.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuesta annettu laki (1559/2001), jäljempänä kansallisten tukien laki, tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002. Tämän jälkeen lakia on muutettu maatalouden tukijärjestelmistä ja muun lainsäädännön muutoksista johtuen. Esityksen tavoitteena on muuttaa lakia siten, että siinä otettaisiin huomioon Etelä-Suomen kansallisiksi tuiksi vuosille 2008—2013 saavutettu neuvottelutulos Suomen ja komission välillä.

Vuodesta 2008 lukien Etelä-Suomen kansallisena tukena maksettaisiin peltoperusteisina tukina Etelä-Suomen erikoiskasvitukea sekä kotieläintilan hehtaaritukea. Edellä mainittujen tukien myöntämisestä ja niiden saamisen ehdoista säättäminen kuuluu valtakunnan toimivaltaan. Erikoiskasvitukea maksettaisiin avomaanvihannesten ja tärkkelysperunan viljelyalan perusteella. Kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä olisi, että hakija noudattaa luonnonhaittakorvauksen ja Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksen saannille asetettuja tukiehtoja sekä täyttää tuen saajaa, viljelijän ikää, tuen myöntämistä ja sitoumuksen tekemistä koskevat yleiset edellytykset. Kotieläintilan hehtaaritukea voitaisiin myöntää, jos hakijan maatilan talouskeskus ja maatilan peltoalaa sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella. Maatilan tulisi lisäksi olla kansallisessa luonnonhaittakorvauksen lisäosassa kotieläintila tai täyttää vastaavat vaatimukset. Tukea voitaisiin myöntää enintään sille pinta-alalle, jolle luonnonhaittakorvausta maksetaan, ja joka sijaitsee tukeen oikeuttavalla alueella. Kotieläintilan hehtaaritukeen sovellettaisiin samoja alentamis- ja valvontaseuraamuksia kuin luonnonhaittakorvaukseen. Tukeen oikeutettu enimmäisala voitaisiin siirtää uudelle tuen hakijalle ainoastaan sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallinnan siirron yhteydessä.

Esitykseen sisältyy säännösehdotukset tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden

tuesta ja sika- ja siipikarjatalouden rakenne-
muutoskorvauksesta, joita myönnettäisiin
vuoden 2009 alusta lukien tukialueilla A ja
B. Edellä mainittujen tukien myöntämisestä
ja niiden saamisen ehdoista säättäminen kuu-
luu valtakunnan toimivaltaan. Tuotannosta
irrotettua sika- ja siipikarjan tukea myönnet-
täisiin vahvistetun sika- ja siipikarjatalouden
viitemäärän perusteella. Viitemäärän suuruus
perustuisi tilan aiempaan tuotantoon. Tuen
myöntämisen edellytyksenä olisi, että hakijan
maatila on luonnonhaittakorvauksen kansal-
lisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakun-
nassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila
tai täyttää vastaavat vaatimukset. Sika- ja si-
pikarjatalouden tuen viitemäärä voitaisiin
siirtää uudelle tuen hakijalle ainoastaan su-
kupolvenvaihdostilanteessa tai koko tilan
hallinnan siirron yhteydessä. Näissä tilanteis-
sa kaksi erillistä viitemäärää voitaisiin myös
yhdistää saajan hallussa olevaan viitemää-
rään. Sukupolvenvaihdoksen yhteydessä vii-
temäärä voitaisiin myös jakaa tietyin edelly-
tyksin luovutuksen saajien kesken. Tuen
myöntämisen perusteena oleva viitemäärä
lakkautettaisiin, jos hakija ei täytä kahtena
peräkkäisenä tukivuonna tuotannosta irrote-
tun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntä-
misen edellytyksiä.

Sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutos-
korvausta voitaisiin myöntää sellaiselle maa-
taloutta harjoittavalle hakijalle, jolle on vah-
vistettu sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä,
ja joka täyttää kansallisen tuen myöntämisen
yleiset edellytykset. Korvauksen myöntämi-
sen edellytyksenä olisi lisäksi, että hakija si-
toutuu pysyvästi luopumaan viitemäärästään
rakennemuutoskorvaukseen oikeuttavan kah-
den vuoden ajanjakson jälkeen. Korvauksen
perusteena olisi viitemäärä, joka muodostet-
taisiin pääsääntöisesti siitä eläinyksikkömää-
rystä, josta hakijalle on maksettu sika- ja si-
pikarjatalouden kansallista eläinyksikkömää-
rän perusteella määrättyvää tukea vuonna
2007. Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikar-
jatalouden tuesta poiketen rakennemuutos-
korvauksen perusteena olevaa viitemäärää ei
voisi miltään osin siirtää toiselle tuen hakija-
lle sen jälkeen, kun rakennemuutoskorvaus on
myönnetty. Rakennemuutoskorvausta mak-
settaisiin kahdelta vuodelta, minkä jälkeen
viitemäärä lakkautettaisiin. Rakennemuutos-

korvauksen vuotuinen enimmäismäärä olisi
maatilakohtaisesti 20 000 euroa. Rakenne-
muutoskorvausta saavalle ei voitaisi myöntää
tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalou-
den tukea rakennemuutoskorvauksen lisäksi.

Mahdollisuudesta saada poikkeuslupa kas-
vihuoneen teknisistä vaatimuksista luovuttai-
siin tukivuoden 2008 jälkeen. Lisäksi lakiin
ehdotetaan tehtäväksi teknisiä tarkennuksia
ja selkeytettäväksi tietyt säännöksiä vas-
taamaan nykyistä käytäntöä.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Valtiontaloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia valtiontalou-
dellisia vaikutuksia. Kansalliset tulotuet
maksetaan valtion talousarvion maa- ja puu-
tarhatalouden kansallisen tuen momentin
(30.20.40) määrärahan rajoissa. Vuoden
2008 valtion talousarviossa maa- ja puutarha-
talouden kansalliseen tukeen on varattu
566,165 miljoonaa euroa, josta komission
päätöksen perusteella voidaan tukivuoden
2008 Etelä-Suomen kansalliseen tukeen käyt-
tää enintään 93,9 miljoonaa euroa. Tästä
määrärahasta voidaan maksaa märehitijöiden
tukea enintään 24,32 miljoonaa euroa, sika-
ja siipikarjatalouden tukea enintään 40,72
miljoonaa euroa ja puutarhatalouden tukea
enintään 18,17 miljoonaa euroa. Uutena tu-
kimuotona Etelä-Suomen kansalliseen tukeen
ehdotetun kasvintuotannon tuen enimmäis-
määrä on 10,69 miljoonaa euroa, mistä koti-
eläintilan hehtaarituen osuus on 9,69 miljoonaa
euroa ja Etelä-Suomen erikoiskasvituen
osuus 1,0 miljoonaa euroa.

Etelä-Suomen kansallisten tukien maksu-
valtuus on tukikaudella 2008–2013 asteittain
aleneva siten, että se on 93,9 miljoonaa euroa
vuonna 2008 ja vuonna 2013 yhteensä 62,93
miljoonaa euroa. Tukien alenema vaihtelee
tuoteryhmittäin. Tukikaudella 2008–2013
alenema on pienin märehitijät ryhmässä (-1,6
miljoonaa euroa, -6,6 prosenttia) ja suurin
siat ja siipikarjaryhmässä (-24,72 miljoonaa
euroa, -60,7 prosenttia). Kotieläintilojen heh-
taarituki säilyy koko tukikauden 9,69 miljoonaa
euron tasolla. Etelä-Suomen erikoiskasvituen
enimmäismäärä on lievästi aleneva (-0,14
miljoonaa euroa, -14,0 prosenttia).

Etelä-Suomen kansallista tukea arvioidaan maksettavan yhteensä noin 10 000 tuensaa-jalle, joista kotieläintiloja on hieman yli 6 000 tilaa ja kasvintuotantotiloja vajaat 4 000 tilaa. Kasvihuonetuotantoa on noin 650 tuensaaajalla. Sikojen ja/tai siipikarjan kansallista tukea maksettiin vuoden 2006 tuotannon perusteella yhteensä 2 436 tilalle. Tämän perusteella voidaan arvioida, että sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemäärä tullaan vahvistamaan vajaalle 2 400 tilalle. Vuonna 2007 sikatalous oli päätuotantosuuntana 1 400 tilalla ja siipikarjatalous 538 tilalla. Kotieläintilojen hehtaaritukeen arvioidaan olevan oikeutettu noin 6 000 tilaa. Etelä-Suomen erikoiskasvitukea arvioidaan maksettavan yhteensä runsaalle 3 000 tilalle.

Sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvausta ehdotetaan maksettavan maatilaa kohti enintään 20 000 euroa vuodessa kahden vuoden ajan. Tämä tukimäärä vastaa tukivuoden 2008 yksikkötuen tasoilla tuotantoyksikköä, jossa on 114 eläinyksikköä sikoja (esimerkiksi 1 477 teurastettua lihasikaa tai 162 emakkoa) tai 120 eläinyksikköä kanoja (9 267 kanaa) taikka 130 eläinyksikköä lihasiipikarjaa (esimerkiksi 24 500 broileria).

3.2 Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Esityksellä ei ole organisaatiovaikutuksia. Etelä-Suomen kansalliseen tukeen liittyvien linjausten ja säädösten valmistelu tehdään maa- ja metsätalousministeriön maatalousosastolla. Tukien toimeenpanosta vastaa Maaseutuvirasto, jossa uusien tukimuotojen käyttöönotto ja tukijärjestelmiin tehtävien muutosten vaatima lisätyöpanos on arvioitu alkuvaiheessa kahdeksi henkilötyövuodeksi. Pidemmällä aikavälillä tukijärjestelmien toimeenpanon edellyttämä lisätyöpanos jää tätä pienemmäksi. Lisäksi tukien toimeenpanon edellyttämien tietojärjestelmämuutoksien toteutuksen on arvioitu edellyttävän yhden henkilötyövuoden työpanoksen. Valtion vuoden 2007 IV lisätalousarviossa on myönnetty 141-ratkaisun edellyttämää tietojärjestelmämuutoksia varten yhteensä 400 000 euroa, mistä 300 000 euroa on osoitettu Maaseutuvirastolle ja 100 000 euroa Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskukselle.

Märehtijöiden ja puutarhatalouden tuet maksetaan samoin perustein kuin kaudella 2004–2007. Sika- ja siipikarjatalouden tuet ehdotetaan maksettavaksi tuotannosta irrotettuina vuodesta 2009 lukien, mikä tuo kansallisiin tukiin aivan uudenlaisen tukimuodon. Sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus on oma erillinen tukityyppinsä, johon liittyy omat toimeenpanoon liittyvät kysymyksensä. Uusista kasvintuotannon tuista Etelä-Suomen erikoiskasvituki on suhteellisen yksinkertaisesti toimeenpantavissa. Sen sijaan kotieläintilojen hehtaarituki on kokonaan uudentyypinen tukimuoto.

Kuntien maaseutuviranomaiset vastaanottavat ja tallentavat tukihakemukset kasvihuonetuotannon ja puutarhatalouden varastointitukea lukuun ottamatta, joka haetaan työvoima- ja elinkeinokeskusten maaseutuosastolta. Kuntien maaseutuviranomaisten uutena kertaluonteisena tehtävänä on sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemäärien ja kotieläintilojen hehtaarituen enimmäisalojen vahvistaminen. Tämä työ arvioidaan kuitenkin voitavan hoitaa nykyisillä henkilöstöresursseilla. Kuntien maaseutuviranomaisten uusiksi tehtäviksi jatkossa jäisivät viitemäärien lakkauttaminen sekä viitemäärien ja enimmäisalojen siirtojen vahvistaminen. Työvoima- ja elinkeinokeskukset antavat lausuntoja viitemäärien korotuksiin liittyen sekä valvovat eri tukiehtojen noudattamista.

3.3 Muut vaikutukset

Etelä-Suomen kansallisella tuella on keskeinen merkitys Etelä-Suomen maatalouden toimintaedellytysten turvaamisessa. Tuen avulla tuetaan näin ollen tasapainoista aluekehitystä ja sitä, että monipuolista maataloutta voidaan harjoittaa koko maassa.

4 Asian valmistelu

Asia on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Ehdotuksesta on saatu lausunnot oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, Elintarviketurvallisuusvirastolta, Maaseutuvirastolta, Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksilta, Maaseutuelinkeinöjen valituslautakunnalta, Elintarviketeollisuusliit-

to ry:ltä Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, Puutarhaliitolta, Kauppapuutarhaliitolta, Hedelmän- ja marjanviljelijöiden liitolta, Suomen Siipikarjaliitto ry:ltä ja Maaseudun Kehittäjät

ry:ltä. Ahvenanmaan maakuntaa on kuultu esityksen valmistelun yhteydessä.

Saaduissa lausunnoissa esitetyt seikat on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon esitystä viimeisteltäessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Soveltamisala. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä siten, että kansallisten tukien lakia ei sovelletaisi 1 päivänä tammikuuta 2008 voimaan tulleen maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) perusteella maksettaviin tukiiin.

2 §. Määritelmät. Pykälän 1 momentin 12 ja 13 kohtaan ei ehdoteta asiallisia muutoksia.

Pykälän 1 momentin 14 kohdan maatalouden määritelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että velvoitekesannointi korvattaisiin kesannoinnilla, joka määritelmällisesti kattaisi sekä velvoitekesannoinnin että vapaaehtoisen kesannoinnin. Ehdotetulla muutoksella saatettaisiin voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö vastaamaan yhteisessä maatalouspolitiikassa tapahtuneita muutoksia.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 15 kohta, jossa määriteltäisiin Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvaus. Ehdotettu uusi määritelmä liittyy hallituksen esitykseen sisältyvien uusien tukimuotojen eli kotieläintilan hehtaarituen sekä sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen myöntämisen edellytyksiin. Edellä mainitut uudet tuet ovat suoria tulotukia. Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n 15 kohdan tulkintakäytännön mukaan toimivalta suorissa tulotuissa kuuluu valtakunnalle. Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan kuuluu kuitenkin maakunnan maaseudun kehittämisohjelmaan perustuva ympäristötukija luonnonhaittakorvausjärjestelmä Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 10 ja 15 kohdan nojalla. Jotta Manner-Suomessa ja Ahvenanmaan maakunnassa edellä mainittujen uusien tukien myöntämisperusteet vastai-

sivat toisiaan, lakiin tarvitaan Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksen määritelmä. Ehdotetulla määritelmällä ei puututtaisi Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan kuuluviin tukimuotoihin eikä näiden tukimuotojen saamisen edellytyksiin.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 kohta, jossa määriteltäisiin tuotannosta irrotettu tuki tueksi, joka ei määräydy tukivuoden tuotannon laajuuden perusteella. Tuotannosta irrotetun tuen maksun perustana olisi tilan aikaisempi tuotanto.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 17 kohta, jossa määriteltäisiin viitemäärä. Viitemäärällä tarkoitettaisiin tilakohtaista yksikkömäärää, jonka perusteella tuotannosta irrotettu tuki maksetaan. Yksikkömäärä voisi olla eläinyksikkö- tai eläinmäärä, pinta-ala tai muu tilan aikaisempaan tai laskennalliseen tuotantoon perustuva tuen määräytymisperuste.

6 §. Tukimuodot. Pykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että Etelä-Suomen kansallisena tukena voitaisiin myöntää myös kasvintuotannon tukea sekä sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvausta. Etelä-Suomen kansallisia tukia koskevaan neuvottelutulokseen sisältyi liittymissopimuksen 141 artiklan perusteella maksettavia peltoalaperusteisia tukia. Näitä tukia olisivat kotieläintilojen hehtaarituki ja Etelä-Suomen erikoiskasvituki, jota maksettaisiin avomaanvihanneksien ja tärkkelysperunan viljelyalan perusteella. Neuvottelutulokseen sisältyi myös sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus, jota maksettaisiin osana sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen järjestelmää.

9 §. Kasvintuotannon tuet. Pykälän 2 momentin 1 kohtaa ehdotetaan selkeytettäväksi, mutta siihen ei esitetä asiallisia muutoksia.

Puutarhakasvien viljelyksessä olevaa peltoalaa koskevaa edellytystä eli vähintään puoli hehtaaria puutarhakasvien viljelyksessä olevaa peltoalaa sovellettaisiin nykyisen käytännön mukaisesti ainoastaan silloin, kun kyseessä on puutarhakasvien kasvikohtainen tuki. Tuen myöntämisen edellytyksenä olisi edelleen yleisissä hehtaarituuissa, joissa tuki maksetaan kaikille kasveille samantasoisena, että hakijalla on hallinnassaan kolme hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa. Tällaisia tukityyppejä ovat esimerkiksi pohjoisena tukena maksettavat yleinen hehtaarituki ja nuorten viljelijöiden tuki.

10 b §. Kotieläintilan hehtaarituki. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 b §, jossa säädettäisiin kotieläintilan hehtaarituen myöntämisestä ja määräytymisperusteista. Kotieläintilan hehtaarituki on tarkoitus ottaa käyttöön Etelä-Suomessa vuonna 2008. Pykälän 1 momentin mukaan kotieläintilan hehtaaritukea ei sovellettaisi lain 3 §:n, 7 §:n 4 momentin eikä 9 ja 17—20 §:n säännöksiä. Näiltä osin sovellettaisiin luonnonhaittakorvauksen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksen vastaavia säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksistä. Ehdotuksen mukaan kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä olisi ensinnäkin, että hakija noudattaa luonnonhaittakorvauksen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksen saannille asetettuja tukiehtoja sekä täyttää tuen saajaa, viljelijän ikää, tuen myöntämistä ja sitoumuksen tekemistä koskevat yleiset edellytykset. Luonnonhaittakorvauksen myöntämisen yleisistä edellytyksistä Manner-Suomessa säädetään luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetussa laissa (1440/2006). Kotieläintilan hehtaaritukea voitaisiin myöntää, jos hakijan maatilan talouskeskus ja maatilan peltoalaa sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella. Maatilan tulisi lisäksi olla luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa kotieläintila tai täyttää vastaavat vaatimukset. Luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa kotieläintilana pidetään maatilaa, jonka eläintiheys on vähintään 0,4 eläinyksikköä luonnonhaittakorvauksessa tukikelpoista heh-

taaria kohti, tai tilalla on vähintään kymmenen eläinyksikköä koko sitoumuskauden ajan ja eläintiheys on vähintään 0,2 eläinyksikköä luonnonhaittakorvauksessa tukikelpoista hehtaaria kohti.

Pykälän 3 momentin mukaan kotieläintilan hehtaaritukea voitaisiin myöntää muiden tukiehtojen täyttyessä enintään sille pinta-alalle, jolle luonnonhaittakorvausta kunakin vuonna maksetaan ja joka sijaitsee tukeen oikeuttavalla alueella. Jos esimerkiksi kotieläintilan hehtaaritukea voitaisiin myöntää A- ja B-tukialueilla, tukea voitaisiin maksaa näillä alueilla sijaitsevilta peltolohkoilta, mutta ei maatilan C-tukialueella sijaitsevilta peltolohkoilta. Saavutetun 141-ratkaisun mukaan kotieläintalouden hehtaaritukea ei saa maksaa C-tukialueella. Tukea ei voitaisi kuitenkaan myöntää suuremmalle pinta-alalle, kuin mikä oli vuonna 2007 tukikelpoinen luonnonhaittakorvauksessa. Enimmäisala voitaisiin vahvistaa, jos maatilalle on maksettu tukivuodelta 2007 luonnonhaittakorvauksen kansallista lisäosaa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavan tukimuodon tukea kotieläintilan tukitason mukaisesti tai maatila on täyttänyt tukivuonna 2007 kotieläintilan vaatimukset.

Pykälän 4 momentin mukaan kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen vahvistaisi tukea ensimmäisen kerran haettaessa sen enimmäisalaa, jolle kotieläintilan hehtaaritukea voidaan tilakohtaisesti enintään myöntää. Hakija ei voisi näin ollen lisätä enimmäisalaansa esimerkiksi ostamalla määrällän jostain toisesta maatilasta. Enimmäisalaa vahvistettaessa otettaisiin huomioon hakijan hallinnassa tukivuonna 2007 olleen enimmäisalaan luettavan peltoalan lisäksi sellainen 3 momentissa tarkoitettu tukikelpoinen peltoala, joka on siirtynyt hakijan hallintaan sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallinto-oikeuden siirron yhteydessä, ja jota ei ole otettu huomioon hakijan luonnonhaittakorvauksessa tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksessa tukivuonna 2007.

Pykälän 5 momentin mukaan kotieläintilan hehtaaritukeen sovellettaisiin samoja alentamis- ja valvontaseuraamuksia kuin luonnonhaittakorvaukseen. Valvontaseuraamuksista säädetään Manner-Suomessa luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta

sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annettua laissa.

Pykälän 6 momentin mukaan kotieläintilan hehtaaritukeen oikeutettu enimmäisala voitaisiin siirtää uudelle tuen hakijalle ainoastaan sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä. Koko tilan hallintaoikeuden siirto voitaisiin toteuttaa kaupalla, perintönä, lahjana tai pitkäaikaisen vuokrasopimuksen perusteella. Koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä tilan omistajalla olisi kuitenkin oikeus jättää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat, sekä omassa taloudessa tarvittavien puutarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalueen, joka saisi olla enintään kymmenen prosenttia hallintaoikeuden siirron kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin hehtaari. Tältä osin ehdotettu säännös vastaa maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) 26 §:n säännöksiä.

Pykälän 7 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin kotieläintilan hehtaarituen määräytymisestä ja myöntämisen tarkemmista perusteista sekä niistä tukialueista, joilla kotieläintilojen hehtaaritukea sovelletaan. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin vuosittain myös maksettavan yksikkötuen määrästä, joka määräytyy tuen enimmäismäärän ja tukikelpoisen hehtaari määrän perusteella. Kotieläintilan hehtaaritukea voidaan maksaa tukikaudella 2008–2013 enintään 9,69 miljoonaa euroa vuodessa ja tuki voidaan myöntää kunkin vuoden tukikelpoiselle peltoalalle. Tukitason arvioidaan olevan noin 30 euroa hehtaarilta. Kotieläintilan hehtaaritukea maksettaisiin luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosan kotieläintiloille tai vastaavat edellytykset täyttävälle muille tiloille. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin myös kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista sekä kotieläintilan hehtaarituen tilakohtaisen enimmäisalun siirron edellytyksistä.

10 c § *Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 c §, jossa säädettäisiin sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärästä. Pykälän 1 momentin mukaan tuo-

tannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen maksun perusteena oleva sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä muodostettaisiin pääsääntöisesti siitä tilakohtaisesta eläinyksikkömäärästä, jonka perusteella hakijalle on maksettu sika- ja siipikarjatalouden kansallista tukea tukivuoden 2007 tuotannon perusteella. Jos hakijan hallintaan on siirtynyt sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä sellainen maatala, jolle maksettu sika- ja siipikarjatalouden kansallista eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää tukea tukivuodelta 2007, tämä eläinyksikkömäärä voitaisiin ottaa huomioon sika- ja siipikarjatalouden viitemäärää muodostettaessa. Hakijaa kohti on tarkoitus vahvistaa vain yksi sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä, vaikka tilalla olisikin harjoitettu sekä sika- että siipikarjataloutta. Vuonna 2007 maksetun eläinyksikkötuen määrä vaihteli eläinlajeittain ja ulkosaaristossa sekä Manner-Ahvenanmaalla tietyt tuet maksettiin korotettuna. Jotta eri eläinryhmien eläinyksiköistä voitaisiin muodostaa yksi yhteinen viitemäärä, viitemäärää muodostettaessa ehdotetaan käytettäväksi eläinryhmäkohtaisia muuntokertoimia, joissa otettaisiin huomioon yksikkötukien erot eri eläinryhmien ja alueiden välillä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin niistä tilanteista, joissa käytettäisiin pääsäännöstä poiketen muita sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän määräytymisperusteita kuin, mitä 1 momentissa ehdotetaan. Näiden määräytymisperusteiden käyttämisen edellyttäisi hakijan vaatimusta. Pykälän 2 momentin 1 kohdan perusteella voitaisiin käyttää tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena ollen eläinyksikkömäärän sijasta tukivuoteen 2007 kohdistuvassa valvonnassa todettua todellista eläinmäärää. Tällöin valvonnassa mahdollisesti määräytyt eläinmäärää koskevat alentamisseuraamukset eivät vaikuttaisi hakijan viitemäärään eivätkä tuotannosta irrotetun tuen suuruuteen vuosina 2009–2013. Eli jos esimerkiksi tukea on haettu sadasta eläimestä, valvonnassa todetaan eläimiä olevan 90 kappaletta ja tästä syystä valvonnan seurauksena hakijan tuen maksun perusteena olevaa eläinmäärää alennettaisiin kymmenellä todetusta määrästä eli se olisi 80 eläintä, niin ha-

kijan viitemäärää muodostettaessa käytettäisiin laskentaperusteena 90 eläintä.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan nojalla voitaisiin käyttää hakijan sika- ja siipikarjatalouden kansallisen tuen maksun perusteena ollutta eläinyksikkömäärää tukivuonna 2006, jos tukivuoden 2007 maksun perusteena ollut eläinyksikkömäärä on jäänyt vähintään kymmenen prosenttia vakiintunutta eläinmäärää pienemmäksi tuotantorakennuksen peruskorjauksesta, tuotantotavan muutoksesta tai tuotantokierrosta johtuen. Lisäksi edellytyksenä olisi, että tuotanto jatkuu vuonna 2008 vakiintuneessa laajuudessa. Tuotantokiertoa voidaan käyttää esimerkiksi sikataloudessa perusteena silloin, kun tilan eläinyksikkömäärä jää vakiintunutta eläinmäärää vähintään kymmenen prosenttia pienemmäksi kasvatuserien teurastuksen ajoittumisesta johtuen.

Pykälän 3 momentin mukaan 1 momentissa tai 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua viitemäärää muodostettaessa ei otettaisi huomioon eläinten lukumäärään kohdistuneita myöhästymisseuraamuksia. Kansallisten tukien lain 17 §:n 3 momentin mukaan kotieläintalouden tuen myöntämisperusteena olevien eläinten lukumäärää alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohden, jos tukihakemus myöhästyy. Tällöin hakemuksen myöhästymisestä johtuva eläinmäärän alentaminen ei vaikuttaisi viitemäärään eikä tuotannosta irrotetun tuen suuruuteen vuosina 2009—2013.

Ehdotetun 4 momentin mukaan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen olisi pyydetävä lausunto työvoima- ja elinkeinokeskuksetta ennen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua viitemäärän muodostamista. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen olisi käsiteltävä momentissa tarkoitettu lausuntopyyntö kiireellisenä, koska kyse on hakijan tuen määrään vaikuttavasta seikasta.

Pykälän 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän muodostamisessa käytettävistä muuntokertoimista sekä annettaisiin tarkempia säännöksiä viitemäärän muodostamisen ehdoista ja määräytymisperusteista sekä viitemäärän vahvistamisesta

10 d § *Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän korottami-*

nen. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 d §, jossa säädettäisiin viitemäärän korottamisesta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin niistä tilanteista, joissa viitemäärää voitaisiin korottaa laskennallisen eläinmäärän perusteella. Viitemäärän laskennallinen korottaminen olisi perusteltua viljelijöiden oikeusvarmuuden vuoksi niissä tapauksissa, joissa viljelijä on tehnyt taloudellisia panostuksia tulevaan tuotantoon ennen kuin kansallisesti päätettiin esittää komissiolle sika- ja siipikarjatalouden tukien irrottamista tuotannosta ja tuotannosta irrotetun tuen määräytymistä pääsääntöisesti tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena olevan eläinyksikkömäärän perusteella.

Laskennallisen eläinmäärän käyttö olisi ehdotetun 1 momentin 1 kohdan mukaan mahdollista, jos tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestointi oli käynnistynyt ennen 2 päivää elokuuta 2007. Edellä mainittu päivämäärä on se, jolloin valtioneuvosto teki päätöksen komissiolle tehtävästä Suomen esityksestä Etelä-Suomen kansalliseksi tuiksi. Tukiohjelmaesityksen keskeisestä sisällöstä tiedotettiin heti valtioneuvoston hyväksytyä Suomen esityksen. Näin ollen investointihankkeita suunnittelevilla viljelijöillä on ollut 2 päivästä elokuuta 2007 lukien käytettävissään tieto tukijärjestelmään ehdotetuista muutoksista, jotka vaikuttaisivat tulevaisuudessa maksettavan tuen määrään. Tuotantorakennuksen tulisi lisäksi olla hyväksytty käyttöön viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008 maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 153 §:ssä tai Ahvenanmaan maakunnan vastaavassa lainsäädännössä tarkoitulla tavalla. Ehdotuksen mukaan viitemäärän korotus voitaisiin myöntää vain asianmukaisesti valmistuneille tuotantorakennuksille. Investoinnin valmistumiselle ehdotetaan asetettavaksi takaraja, jotta tukien toimeenpanon edellyttämä viitemäärien vahvistaminen saadaan tehtyä ennen tuen ennakon kaavailtua hakuaikaa keväällä 2009.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan laskennallista viitemäärää voitaisiin käyttää myös silloin, kun hakija on laajentanut tuotantoaan 1 päivänä lokakuuta 2006 tai sen jälkeen mutta ennen 1 päivää syyskuuta 2007 ostamalla tai vuokraamalla vähintään viiden vuoden pituisella vuokrasopimuksella tuotan-

torakennuksen, jota käytetään sika- ja siipikarjatalouden harjoittamiseen. Ehdotetun ajanjakson ehdotetaan alkavan ensimmäisestä laskentapäivästä, joka vaikuttaa tukivuoden 2007 sika- ja siipikarjatalouden tuen maksun perusteena olevaan eläinyksikkömäärään. Lokakuun 1 päivä 2006 oli emakoiden, kanojen sekä broileri- ja kalkkunaemojen tuen ensimmäinen kahdestatoista laskentapäivästä. Laskennallisen eläinmäärän käyttämisen edellytyksenä tuotantorakennuksen vuokrautilanteissa olisi lisäksi, että tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena ollut eläinyksikkömäärä on rakennuksen peruskorjauksesta tai hallinnan siirron ajankohdasta johtuen vähintään kymmenen prosenttia pienempi kuin minkä rakennuksen koko mahdollistaisi, ja tuotanto jatkuu vuonna 2008.

Pykälän 1 momentin 3 kohdan mukaan laskennallista eläinmäärää voitaisiin käyttää siinä tilanteessa, että hakijan hallintaan palautuu tukivuoden 2007 sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikkömäärän perusteella maksettavan tuen määräytymiseen vaikuttavana ajanjakson aikana vuokarattuna ollut tuotantorakennus, jossa hakija on aloittanut sikatai siipikarjatalouden harjoittamisen ja tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena ollut eläinyksikkömäärä on vähintään kymmenen prosenttia pienempi kuin minkä rakennuksen koko mahdollistaisi. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi silloin, kun hakija on vuokrannut pois omistamansa tuotantorakennuksen ja tuotantorakennus on palannut sen omistajan hallintaan, joka jatkaa sika- ja siipikarjatalouden harjoittamista omistamassaan tuotantorakennuksessa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, milloin tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestoinnin katsotaan aloitukseksi 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa. Ehdotuksen mukaan tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestointi katsottaisiin aloitukseksi, jos hakija on saattanut vireille maakäyttö- ja rakennuslain 125 §:ssä tarkoitettua rakennuslupaa tai ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:ssä tarkoitettua ympäristölupaa taikka Ahvenanmaan maakunnan vastaavia lupia koskevat hakemukset viimeistään 1 päivänä elokuuta 2007 eikä rakennustyötä ole aloitettu ennen 1 päivää

tammikuuta 2006. Rakennustyön aloittamisella tarkoitettaisiin sitä, että tuotantorakennuksen perustuksen kaivaminen tai muut perustamistyöt on aloitettu. Rakennustyön aloittamisaikaa koskevalla säännöksellä rajattaisiin hyväksyttävät investoinnit niihin tuotantorakennuksiin, jotka saadaan käyttöön viimeistään vuonna 2008.

Pykälän 3 momentin mukaan tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestointitapauksissa sekä silloin, kun on kyse tuotantorakennuksen ostamisesta tai vuokrauksesta, viitemäärän korotus laskettaisiin käyttäen laskennallista eläinyksikkömäärää, joka perustuisi kyseisentyypisessä rakennuksessa keskimäärin tuotettavissa tai kasvatettavissa olevaan eläinmäärään. Viitemäärän korotusta laskettaessa vähennettäisiin kuitenkin laskennallisesta eläinyksikkömäärästä se eläinyksikkömäärä, jonka perusteella hakijalle on maksettu tukivuodelta 2007 sika- ja siipikarjatalouden kansallista tukea 1 momentissa tarkoitetuissa tuotantorakennuksissa tapahtuneen tuotannon perusteella. Tämä olisi perusteltua siksi, että hakijalle ei vahvistettaisi viitemäärää sekä todellisen tuotannon että tuotantorakennuksen mahdollistaman laskennallisen eläinmäärän perusteella. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi silloin, kun tuotantorakennus valmistui tai vuorattu rakennus otettiin käyttöön siten, että hakijalle on kertynyt tukivuodelta 2007 tukeen oikeutuvia eläinyksiköitä. Viitemäärää korotettaessa voitaisiin kuitenkin ottaa huomioon yhteensä enintään 20 000 kanaa tai kanaemoja vastaava eläinyksikkömäärä maatilaa kohti ja viitemäärää voitaisiin korottaa vain edellä mainitun enimmäismäärän rajoissa. Kanatalouden kansallista tukea on voitu maksaa enintään 260 eläinyksiköltä maatilaa kohti. Kanoista ja kanaemoista kertyvä eläinyksikkömäärä on perusteltua rajoittaa tähän eläinyksikkömäärään, jotta investoineita ja muita tiloja kohdeltaisiin tasapuolisesti viitemäärää muodostettaessa.

Pykälän 4 momentin mukaan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen olisi pyydettävä lausunto työvoima- ja elinkeinokeskukselta ennen viitemäärän korottamisesta tehtävää päätöstä. Lausuntopyyntö olisi käsiteltävä kiireellisenä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa, jotta tukien toimeenpanon edellyttämä

viitemäärien vahvistaminen saadaan tehtyä ennen tuen ennakon kaavailtua hakuaikaa keväällä 2009.

Pykälän 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän muodostamisesta ja vahvistamisesta investointi- ja vuokraustilanteissa ja viitemäärän määrittämisen perusteena käytettävistä eläinmääristä erityyppisissä rakennuksissa ja eri tuotantomuodoissa.

10 e §. *Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntäminen.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 e §, jossa säädettäisiin tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntämisestä. Pykälän 1 momentin mukaan tuotannosta irrotettu sika- ja siipikarjatalouden tuki myönnettäisiin vahvistetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän perusteella. Tuen myöntämisen edellytyksenä olisi, että hakijan maatila on luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila tai täyttää vastaavat vaatimukset. Luonnonhaittakorvauksen lisäosan kotieläintilan vaatimusta on selostettu edellä 10 b §:n 2 momentin yhteydessä.

Kansallisten tukien lain 27 §:n 2 momentin mukaan Maaseutuvirasto voi myöntää hakijalle poikkeuksen kansallisten tukien myöntämisen edellytyksenä olevasta peltopinta-ala vaatimuksesta. Lisäksi lain 10 §:n 3 momentin mukaan kotieläintalouden tukia voidaan myöntää, jos kyse on usean viljelijän yhdessä harjoittamasta kotieläintaloudesta tai yhteisömuodossa harjoitettavasta kotieläintaloudesta ja jos vähintään yksi viljelijä, yhtiömies, jäsen tai osakas täyttää mainituissa kohdassa säädetyn edellytyksen. Edellä sanotusta johtuen pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että näissä tilanteissa viitemäärää myönnettäessä käytettäisiin laskennallisena peltopinta-alana kolmea hehtaaria.

Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen määrittämisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista sekä tuotannosta irrotetun tuen määrästä. Komission päätöksessä K(2008)696 on kansallisen sika- ja siipikarjatalouden tuen enimmäismäärä, joka voidaan maksaa tiloille vahvistetulle viitemää-

rän eläinyksikkömäärälle. Vuonna 2009 enimmäismäärä on 37,87 miljoonaa euroa. Enimmäismäärä on asteittain aleneva siten, että se on vuonna 2013 enintään 16,0 miljoonaa euroa. Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tukea maksettaisiin luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosan kotieläintiloille tai vastaavat edellytykset täyttävälle muulle tiloille. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin lisäksi kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista sekä sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen käyttöönoton ajankohdasta ja tukialueista, joilla tuotannosta irrotettua tukea maksetaan. Sika- ja siipikarjatalouden tuet on tarkoitus irrottaa tuotannosta komission kanssa saavutetun neuvottelutuloksen mukaisesti tukialueilla A ja B tukivuodesta 2009 lukien. Pohjoisen tuen alueella (C-tukialueet) sika- ja siipikarjatalouden tukien irrottamista tuotannosta arvioidaan sen jälkeen, kun komissio on saanut valmiiksi pohjoista tukea koskevan arvioinnin.

10 f §. *Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän siirtäminen ja lakikauttaminen.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 f §, jossa säädettäisiin viitemäärän siirtämisestä. Ehdotetun 1 momentin mukaan tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä voitaisiin siirtää uudelle tuen hakijalle ainoastaan sukupolvenvaihdostilanteessa tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä. Koko tilan hallinnan siirto voitaisiin toteuttaa kaupalla, perintönä, lahjana tai pitkäaikaisella vuokrasopimuksella. Edellä mainituissa tilanteissa viitemäärää voitaisiin myös yhdistää saajan hallussa olevaan viitemäärään. Sukupolvenvaihdoksen yhteydessä viitemäärä voitaisiin myös jakaa luovutuksen saajien kesken, jos kukin luovutuksen saajien erikseen täyttää sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen myöntämisen edellytykset.

Pykälän 2 momentin mukaan koko tilan hallinnan siirron yhteydessä tilan omistajalla olisi oikeus jättää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat, sekä omassa taloudessa tarvittavien puutarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalueen, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia hallintaoikeuden siirron kohteena olevasta

peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin yksi hehtaari. Tältä osin ehdotettu säännös vastaa maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) 26 §:n säännöksiä.

Pykälän 3 momentin mukaan kunnan maa-seutuelinkeinoviranomaisen tulisi tehdä päätös myöntämisen perusteena olevan viitemäärän lakkauttamisesta hakijaa kuultuaan, jos hakija ei täytä kahtena peräkkäisenä tukivuonna tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntämisen edellytyksiä eikä kyse ole ylivoimaisesta esteestä. Tuen myöntämisen edellytykset eivät täytyisi esimerkiksi silloin, kun maatila ei enää täytä kotieläintilan vaatimuksia tai jos hakija ei täytä tuen hakijalle asetettuja edellytyksiä.

Pykälän 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin viitemäärän siirron, yhdistämisen ja jakamisen edellytyksistä.

10 g §. *Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 g §, jossa säädettäisiin tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tukeen kuuluvasta rakennemuutoskorvauksesta. Ehdotetun 1 momentin mukaan tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea voitaisiin myöntää rakennemuutoskorvauksena sellaiselle maataloutta harjoittavalle hakijalle, jolle on vahvistettu sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä, ja joka täyttää kansallisen tuen myöntämisen yleiset edellytykset. Rakennemuutoskorvauksen myöntämisen edellytyksenä olisi lisäksi, että hakija sitoutuu pysyvästi luopumaan viitemäärästään rakennemuutoskorvaukseen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson jälkeen. Rakennemuutoskorvauksen tavoitteena on edistää sika- ja siipikarjatalouden rakennetta, tasapainottaa markkinoita sekä parantaa tuotantoaan jatkavien tilojen kehittämismahdollisuuksia.

Ehdotetun 2 momentin mukaan rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä muodostettaisiin siitä maatilakohtaisesta sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikkömäärästä, josta hakijalle on maksettu sika- ja siipikarjatalouden kansallista eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää tukea tukivuonna 2007. Rakennemuutoskorvauksen viitemäärä voitaisiin kuitenkin muodostaa

tukivuoteen 2007 kohdistuneessa valvonnassa todetun todellisen eläinmäärän perusteella, jos hakija sitä vaatii. Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuesta poiketen rakennemuutoskorvauksen perusteena olevaa viitemäärää ei voisi miltään osin siirtää toiselle tuen hakijalle sen jälkeen, kun rakennemuutoskorvaus on myönnetty. Ehdotus on perusteltu sen vuoksi, koska rakennemuutoskorvausta hakiessaan viljelijä sitoutuu siihen, että hänen koko viitemääränsä lakkautetaan.

Pykälän 3 momentin mukaan rakennemuutoskorvausta maksettaisiin korvauksen hakuvuodelta ja sitä seuraavalta tukivuodelta. Rakennemuutoskorvausta on suunniteltu haettavan vuosina 2009 ja 2010, jolloin korvausta maksettaisiin vuosina 2009 ja 2010 tai vuosina 2010 ja 2011. Rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä lakkaisi olemasta voimassa tämän ajanjakson jälkeen. Kyseessä olisi siis kertaluonteinen tuki.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin rakennemuutoskorvauksen vuotuisesta enimmäismäärästä, joka olisi maatilakohtaisesti vuosittain enintään 20 000 euroa. Rakennemuutoskorvausta saavalle ei voitaisi myöntää tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea rakennemuutoskorvauksen lisäksi. Jos esimerkiksi hakija olisi oikeutettu saamaan tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea 30 000 euroa ja on hakenut rakennemuutoskorvausta, hakijalle maksettaisiin korvausta 20 000 euroa. Hakija ei voisi näin ollen saada rakennemuutoskorvausta 20 000 euroa ja lisäksi tuotannosta irrotettua tukea 10 000 euroa.

Pykälän 5 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin rakennemuutoskorvauksen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, korvauksen määrästä, rakennemuutoskorvauksen käyttöönotosta sekä tukialueista, joilla rakennemuutoskorvausta maksetaan. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin rakennemuutoskorvauksen käyttöönoton ajankohdasta sekä niistä tukialueista, joilla rakennemuutoskorvausta maksetaan. Rakennemuutoskorvaus on osa sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen järjestelmää, mistä johtuen rakennemuutoskorvausta on tarkoitus maksaa samoilla tukialueilla kuin sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tukea.

17 §. Myöhästymissuraamukset. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jolloin voimassa olevat 4—7 momentti siirtyisivät 5—8 momentiksi. Ehdotetun 4 momentin mukaan tukea alennettaisiin yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohden, jos tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tukea tai rakennemuutoskorvausta koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä. Tukea tai korvausta ei myönnettäisi, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää. Jos tuen ennakkoa koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen ennakkoa ei maksettaisi. Ehdotetut myöhästymissuraamukset vastaavat voimassa olevan lain kotieläintalouden tukea koskevia myöhästymissuraamuksia.

27 §. Poikkeusten myöntäminen. Pykälän 3 momentti, jossa säädetään Maaseutuviraston oikeudesta myöntää erityisestä syystä poikkeus kasvihuoneiden rakenteita koskevista teknisistä vaatimuksista, ehdotetaan kumottavaksi. Siirtymäsäännöksen mukaan lain nojalla myönnettyt ja ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olevat sekä tukivuodelle 2008 myönnettyt tai myönnettävät poikkeukset olisivat voimassa tukivuoden 2008 loppuun asti. Poikkeuksia on myönnetty vuosina 2000—2007 vuosittain noin 20 kappaletta yhteensä 12,2 hehtaarin alalle. Lupia on myönnetty esimerkiksi muovihuoneiden seinien ja katon teknisenä vaatimuksena olevan kaksinkertaisen muovikalvon korvaamiseen yksinkertaisella muovikalvolla. Koska tukivuonna 2008 kasvihuoneiden teknisiä vaatimuksia on muutettu, poikkeuslupia haettaneen tukivuodelle 2008 myös muista kuin edellä mainitusta teknisestä vaatimuksesta. Ehdotetun muutoksen jälkeen kaikki tuen hakijat olisivat yhdenvertaisessa asemassa kasvihuoneiden teknisien vaatimusten suhteen. Tavoitteena on kohdistaa tuki ammatil-

lisesti korkeatasoiselle viljelyyn ja vähentää mahdollisuuksia tukiehtojen kiertämiseen.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleviin 27 §:n 3 momentissa tarkoitettujen hakemusten käsitteilyyn sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Kasvituotannon tuen viimeinen hakupäivä on 30 päivänä maaliskuuta 2008, jolloin haetaan myös poikkeusta kasvihuoneen teknisistä vaatimuksista. Koska kaikkia hakemuksia ei ehditä käsitellä ennen ehdotetun lain voimaan tuloa, Maaseutuvirasto voisi tehdä päätöksen mahdollisesta poikkeuksesta aiemman lainsäännön mukaisesti. Lain nojalla myönnettyt ja ehdotetun lain voimaan tullessa voimassa olevat sekä ehdotetun lain voimaantulon jälkeen tukivuodelle 2008 myönnettävät poikkeukset kasvihuoneiden teknisistä vaatimuksista olisivat voimassa tukivuoden 2008 loppuun.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Valtioneuvoston käsityksen mukaan perustuslain asettamat vaatimukset on otettu lakiehdotuksessa asianmukaisella tavalla huomioon. Valtioneuvosto katsoo, että lakiehdotus voidaan näin ollen käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1559/2001) 27 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 430/2007,

muutetaan 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentin 12—14 kohta, 6 §:n 1 momentin 1 kohta ja 9 §:n 2 momentin 1 kohta,

sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentin 12—14 kohta ja 9 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1446/2006, sekä

lisätään 2 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1446/2006, uusi 15—17 kohta, lakiin uusi 10 b—10 g § sekä 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti, jolloin nykyiset 4—7 momentti siirtyvät 4—8 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta maa- ja puutarhataloudelle myönnettävään Euroopan yhteisön kokonaan rahoittamaan suoraan tukeen, maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), kolttalain (253/1995), maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) tai luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) perusteella maksettaviin tukiin.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *luonnonhaittakorvauksella* korvausta, jota tarkoitetaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999, jäljempänä *maaseutuasetus I*, II osaston V luvussa tai Euroopan maaseudun kehittämien maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005, jäljempänä *maaseutuasetus II*, 36 artiklassa, ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisena tukena;

13) *maatalouden ympäristötuella* tukea, josta säädetään maaseutuasetus I:n II osaston IV luvussa tai maaseutuasetus II:n 39 artiklassa, ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisena perus- ja lisätoimenpiteen tukena;

14) *maataloudella* maatilalla tapahtuvaa maatalous-, puutarha- ja energiakasvien viljelyä, kotieläintuotteiden tuotantoa, tuotantoeläinten pitoa, hevostaloutta, porotaloutta, mehiläistaloutta, kesannointia sekä viljelemättömän pellon säilyttämistä hoidettuna yh-

teisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003 mukaisesti;

15) *Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksella* korvausta, jota tarkoitetaan maaseutuasetus I:n II osaston V luvussa tai maaseutuasetus II:n 36 artiklassa ja jota maksetaan Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan maakunnan maaseudun kehittämisohjelman mukaisena tukena;

16) *tuotannosta irrotetulla tuella* tukea, joka ei määräydy tukivuoden tuotannon laajuuden perusteella;

17) *viitemäärällä* yksikkömäärää, jonka perusteella tuotannosta irrotettua tukea voidaan maatilakohtaisesti enintään myöntää.

6 §

Tukimuodot

Tämän lain nojalla voidaan maa- ja puutarhataloudelle myöntää kansallisenä tukena:

1) Etelä-Suomen kansallista tukea kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille sekä sika- ja siipikarjatalouden rakenemuutoskorvauksena;

9 §

Kasvintuotannon tuet

Kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään kolme hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa tai, jos kyseessä on puutarhakasvien kasvikohtainen tuki, vähintään puoli hehtaaria puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa, ja pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa;

10 b §

Kotieläintilan hehtaarituki

Kotieläintilan hehtaaritukeen ei sovelleta 3 §:n, 7 §:n 4 momentin, 9 eikä 17–20 §:n säännöksiä.

Kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija noudattaa luonnonhaittakorvauksen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksen saannille asetettuja tukiehtoja sekä täyttää tuen saajaa, viljelijän ikää, tuen myöntämistä ja sitoumuksen tekemistä koskevat yleiset edellytykset. Kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijan maatilan talouskeskus ja maatilan peltoalaa sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella, ja että maatila on luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila tai se täyttää vastaavat vaatimukset.

Kotieläintilan hehtaaritukea voidaan myöntää enintään sille pinta-alalle, jolle maksetaan luonnonhaittakorvausta tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvausta, ja joka sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella. Tukea voidaan kuitenkin myöntää tilakohtaisesti enintään sille pinta-alalle, jäljempänä *enimmäisala*, joka oli vuonna 2007 tukikelpoinen luonnonhaittakorvauksessa tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksessa. Enimmäisala voidaan vahvistaa, jos maatilalle on maksettu tukivuodelta 2007 luonnonhaittakorvauksen kansallista lisäosaa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavan tukimuodon tukea kotieläintilan tukitason mukaisesti tai maatila on täyttänyt tukivuonna 2007 kotieläintilan vaatimukset.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen vahvistaa enimmäisalan, kun kotieläintilan hehtaaritukea tukea haetaan ensimmäisen kerran. Enimmäisalaa vahvistettaessa otetaan huomioon hakijan hallinnassa tukivuonna 2007 olleen enimmäisalaan luettavan peltoalan lisäksi sellainen 3 momentissa tarkoitettu tukikelpoinen peltoala, joka on siirtynyt hakijan hallintaan sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä ja jota ei ole otettu huomioon hakijan luonnonhaittakorvauksessa tai Ahvenanmaan

maakunnan luonnonhaittakorvauksessa tukivuonna 2007.

Kotieläintilan hehtaaritukeen sovelletaan samoja alentamis- ja valvontaseuraamuksia kuin luonnonhaittakorvaukseen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvaukseen.

Maatilakohtainen kotieläintilojen hehtaaritukeen oikeutettu enimmäisala voidaan siirtää luovutuksen saajan hakemuksesta sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallinto-oikeuden siirron yhteydessä luovutuksen saajalle. Koko tilan hallinnan siirron yhteydessä tilan omistajalla on oikeus jättää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat, sekä omassa taloudessa tarvittavien puutarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalueen, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia hallinnan siirron kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin hehtaari.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kotieläintilojen hehtaarituen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, tuen määrästä, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, enimmäisalain siirron edellytyksistä sekä tukialueista, joilla kotieläintilojen hehtaaritukea maksetaan.

10 c §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä, jäljempänä *sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä*, muodostetaan siitä maatilakohtaisesta sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikkömäärästä, jonka perusteella hakijalle on maksettu sika- ja siipikarjatalouden kansallista eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää tukea tukivuodelta 2007. Jos hakijan hallintaan on siirtynyt sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallinto-oikeuden siirron yhteydessä sellainen maatala, jolle on maksettu sika- ja siipikarjatalouden kansallista eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää tukea tukivuodelta 2007, tämä eläinyksikkömäärä voidaan ottaa huomioon sika- ja siipikarjatalouden viitemäärää muodostettaessa. Sika- ja siipikarjatalouden

viitemäärää muodostettaessa otetaan lisäksi huomioon eläinryhmäkohtaiset muuntokeruimet.

Edellä 1 momentista poiketen viitemäärä voidaan muodostaa hakijan vaatimuksesta:

1) tukivuoden 2007 valvonnassa todetun todellisen eläinmäärän perusteella tai

2) tukivuoden 2006 sika- tai siipikarjatalouden tuen maksun perusteena olleen eläinyksikkömäärän perusteella, jos hakijan tuen maksun perusteena oleva eläinyksikkömäärä on ollut vuonna 2007 tuotantorakennuksen peruskorjauksesta, tuotantotavan muutoksesta tai tuotantokierrosta johtuen vähintään kymmenen prosenttia pienempi kuin vakiintunut eläinmäärä, ja tuotanto jatkuu vakiintuneessa laajuudessa vuonna 2008.

Edellä 1 momentissa tai 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua viitemäärää muodostettaessa ei oteta huomioon 17 §:n 3 momentin nojalla eläinten lukumäärään tukivuonna 2007 kohdistuneita myöhästymisseuraamuksia, jos hakija niin vaatii.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunto ennen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua viitemäärän muodostamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa kiireellisenä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän laskennassa käytettävistä muuntokeruimista, tarkemmin muista viitemäärän muodostamisen ehdoista ja määräytymisperusteista sekä viitemäärän vahvistamisesta.

10 d §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän korottaminen

Edellä 10 c §:ssä tarkoitettua viitemäärää voidaan hakijan vaatimuksesta korottaa laskennallisella eläinyksikkömäärällä, jos:

1) hakija on aloittanut tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestoinnin ennen 2 päivää elokuuta 2007 ja tuotantorakennus on hyväksytty käyttöön viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008 maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 153 §:ssä tai Ahvenanmaan maakunnan vastaavassa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla;

2) hakija on laajentanut tuotantoaan 1 päivänä lokakuuta 2006 tai sen jälkeen, mutta ennen 1 päivää syyskuuta 2007 ostamalla tai vuokraamalla vähintään viiden vuoden pituisella vuokrasopimuksella tuotantorakennuksen, jota käytetään sika- ja siipikarjatalouden harjoittamiseen ja jonka peruskorjauksesta tai hallinnan siirron ajankohdasta johtuen tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena ollut eläinyksikkömäärä on vähintään kymmenen prosenttia pienempi kuin minkä rakennuksen koko mahdollistaisi, ja tuotanto jatkuu vuonna 2008; tai

3) hakijan hallintaan palautuu tukivuoden 2007 sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikkömäärän perusteella maksettavan tuen määräytymiseen vaikuttavan ajanjakson aikana vuokarattuna ollut tuotantorakennus, jossa hakija on aloittanut sika- tai siipikarjatalouden harjoittamisen, ja tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena ollut eläinyksikkömäärä on vähintään kymmenen prosenttia pienempi kuin minkä rakennuksen koko mahdollistaisi.

Tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestoinnin katsotaan aloitetuksi, kun hakija on saattanut vireille maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:ssä tarkoitettua rakennuslupaa tai ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:ssä tarkoitettua ympäristölupaa taikka vastaavia Ahvenanmaan maakunnan lupia koskevat hakemukset viimeistään 1 päivänä elokuuta 2007 eikä rakennustyötä ole aloitettu ennen 1 päivää tammikuuta 2006. Rakennustyön aloittamiseksi katsotaan se, että tuotantorakennuksen perustuksen kaivaminen tai muut perustamistyöt on aloitettu.

Viitemäärän korotuksen suuruutta laskettaessa käytetään sitä laskennallista eläinyksikkömäärää, joka tuotantorakennuksessa voidaan keskimäärin tuottaa tai kasvattaa. Viitemäärän korotuksen perusteena olevasta laskennallisesta eläinyksikkömäärästä vähennetään kuitenkin se eläinyksikkömäärä, joka otetaan viitemäärää muodostettaessa huomioon 10 c §:n nojalla. Viitemäärää korotettaessa voidaan ottaa huomioon yhteensä enintään 20 000 kanaa tai kanaemoa vastaava eläinyksikkömäärä maatilaa kohti. Viitemäärää voidaan korottaa vain edellä mainitun enimmäismäärän rajoissa.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä työvoima- ja elinkeinokeskuk-

sen lausunto ennen viitemäärän korottamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa kiireellisenä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän muodostamisesta ja vahvistamisesta investointi- ja vuokraustilanteissa, viitemäärän määräytymisen perusteena käytettävistä laskennallisista eläinmääristä erityyppisissä tuotantorakennuksissa ja eri tuotantomuodoissa.

10 e §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntäminen

Tuotannosta irrotettu sika- ja siipikarjatalouden tuki myönnetään vahvistetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän perusteella. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijan maatila on luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila tai täyttää vastaavat vaatimukset.

Jos hakijalle on myönnetty 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu poikkeus vuodelta 2007 tai kyseessä on 10 §:n 3 kohdassa tarkoitettu tilanne vuonna 2007, käytetään tuen myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa laskennallisena peltopinta-alana kolmea hehtaaria.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, tuen määrästä, ennakon määräytymisestä ja suuruudesta, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen käyttöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla tuotannosta irrotettua tukea maksetaan.

10 f §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän siirtäminen ja lakkauttaminen

Sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä voidaan siirtää uudelle tuen hakijalle ainoastaan sukupolvenvaihdostilanteessa tai koko tilan hallinnan siirron yhteydessä. Näissä tapauksissa kaksi erillistä viitemäärää voidaan

myös yhdistää. Sukupolvenvaihdoksen yhteydessä viitemäärä voidaan jakaa luovutuksen saajien kesken, jos kukin luovutuksen saaja erikseen täyttää sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen myöntämisen edellytykset.

Koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä tilan omistajalla on kuitenkin oikeus jättää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat, sekä omassa taloudessaan tarvittavien puutarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalueen, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia siirron kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin hehtaari.

Jos hakija ei täytä kahtena peräkkäisenä tukivuonna tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntämisen edellytyksiä eikä kyse ole ylivoimaisesta esteestä, kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee tehdä päätös tuen myöntämisen perusteena olevan viitemäärän lakkauttamisesta hakijaa kuultuaan.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin viitemäärän siirron, yhdistämisen ja jakamisen edellytyksistä.

10 g §

Sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus

Tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea voidaan myöntää sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena, jäljempänä *rakennemuutoskorvaus*, sellaiselle maataloutta harjoittavalle hakijalle, jolle on vahvistettu sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä ja joka täyttää kansallisen tuen hakijaa koskevat yleiset edellytykset. Rakennemuutoskorvauksen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakija sitoutuu pysyvästi luopumaan viitemäärästään rakennemuutoskorvaukseen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson jälkeen.

Rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä muodostetaan 10 c §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla. Rakennemuutoskorvauksen viitemäärä voidaan kuitenkin muodostaa hakijan vaatimuksesta vuoden 2007 tuotantoon kohdistuneessa val-

vonnassa todetun todellisen eläinmäärän perusteella. Rakennemuutoskorvauksen perusteena olevaa viitemäärää ei voi miltään osin siirtää toiselle tuen hakijalle sen jälkeen, kun hakijalle on myönnetty rakennemuutoskorvaus.

Rakennemuutoskorvausta maksetaan korvauksen hakuvuodelta ja sitä seuraavalta vuodelta. Rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä lakkaa olemasta voimassa korvauksen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson loputtua.

Rakennemuutoskorvauksen vuotuinen maatilakohtainen enimmäismäärä on 20 000 euroa. Rakennemuutoskorvausta saavalle hakijalle ei voida myöntää tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rakennemuutoskorvauksen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, korvauksen määrästä, rakennemuutoskorvauksen käyttöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla rakennemuutoskorvausta maksetaan.

17 §

Myöhästymisseuraamukset

Jos tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tukea tai rakennemuutoskorvausta koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea tai korvausta ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää. Jos tuen ennakkoa koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen ennakkoa ei makseta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Lain voimaan tullessa vireillä olevat 27 §:n 3 momentissa tarkoitetut hakemukset käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Lain 27 §:n 3 momentin nojalla myönnettyt ja tämän lain

voimaan tullessa voimassa olevat sekä lain myönnettävät poikkeusluvut ovat voimassa voimaantulon jälkeen tukivuodelle 2008 tukivuoden 2008 loppuun.

Helsingissä 28 päivänä maaliskuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1559/2001) 27 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 430/2007,

muutetaan 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentin 12—14 kohta, 6 §:n 1 momentin 1 kohta ja 9 §:n 2 momentin 1 kohta,

sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti, 2 §:n 1 momentin 12—14 kohta ja 9 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1446/2006, sekä

lisätään 2 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 1446/2006, uusi 15—17 kohta, lakiin uusi 10 b—10 g § sekä 17 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 4 momentti, jolloin nykyiset 4—7 momentti siirtyvät 4—8 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta maa- ja puutarhataloudelle myönnettävään Euroopan yhteisön kokonaan rahoittamaan suoraan tukeen, maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), kolttalain (253/1995), maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) tai luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) perusteella maksettaviin tukiin.

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta maa- ja puutarhataloudelle myönnettävään Euroopan yhteisön kokonaan rahoittamaan suoraan tukeen, maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), *maatalouden rakennetuista annetun lain* (1476/2007), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), kolttalain (253/1995), maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) tai luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006) perusteella maksettaviin tukiin.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *luonnonhaittakorvauksella* korvausta, jota tarkoitetaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999, jäljempänä *maaseutuasetus I*, II osaston V luvussa ja *vuodesta 2007* Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005, jäljempänä *maaseutuasetus II*, 36 artiklassa ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisena tukena;

13) *maatalouden ympäristötuella* tukea, josta säädetään maaseutuasetus I:n II osaston VI luvussa ja *vuodesta 2007* alkaen maaseutuasetus II:n 39 artiklassa ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisena perus- ja lisätoimenpiteen tukena; ja

14) *maataloudella* maatilalla tapahtuvaa maatalous-, puutarha- ja energiakasvien viljelyä, kotieläintuotteiden tuotantoa, tuotantoeläinten pitoa, hevostaloutta, porotaloutta, mehiläistaloutta, velvoitekesannointia sekä viljelemättömän pellon säilyttämistä hoidettuna yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003 mukaisesti.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

12) *luonnonhaittakorvauksella* korvausta, jota tarkoitetaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999, jäljempänä *maaseutuasetus I*, II osaston V luvussa *tai* Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005, jäljempänä *maaseutuasetus II*, 36 artiklassa, ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisena tukena;

13) *maatalouden ympäristötuella* tukea, josta säädetään maaseutuasetus I:n II osaston IV luvussa *tai* maaseutuasetus II:n 39 artiklassa, ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisena perus- ja lisätoimenpiteen tukena;

14) *maataloudella* maatilalla tapahtuvaa maatalous-, puutarha- ja energiakasvien viljelyä, kotieläintuotteiden tuotantoa, tuotantoeläinten pitoa, hevostaloutta, porotaloutta, mehiläistaloutta, kesannointia sekä viljelemättömän pellon säilyttämistä hoidettuna yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003 mukaisesti;

15) *Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksella* korvausta, jota tarkoitetaan *maaseutuasetus I:n II osaston V luvussa tai maaseutuasetus II:n 36 artiklassa* ja jota maksetaan Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan maakunnan maaseudun kehittämisohjelman mukaisena tukena;

16) *tuotannosta irrotetulla tuella* tukea, joka ei määräydy tukivuoden tuotannon laa-

juuden perusteella;

17) **viitemäärällä** yksikkömäärää, jonka perusteella tuotannosta irrotettua tukea voidaan maatilakohtaisesti enintään myöntää.

6 §

Tukimuodot

Tämän lain nojalla voidaan maa- ja puutarhataloudelle myöntää kansallisena tukena:

1) Etelä-Suomen kansallista tukea kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle ja puutarhatuotteiden varastoinnille;

6 §

Tukimuodot

Tämän lain nojalla voidaan maa- ja puutarhataloudelle myöntää kansallisena tukena:

1) Etelä-Suomen kansallista tukea kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille sekä sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena;

9 §

Kasvintuotannon tuet

Kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään kolme hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa tai, jos on kysymys puutarhakasvien kasvun tuesta, vähintään puoli hehtaaria puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa, ja pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa;

9 §

Kasvintuotannon tuet

Kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään kolme hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa tai, jos kyseessä on puutarhakasvien kasvikohtainen tuki, vähintään puoli hehtaaria puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa, ja pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa;

10 b §

Kotieläintilan hehtaarituki

Kotieläintilan hehtaaritukeen ei sovelleta 3 §:n, 7 §:n 4 momentin, 9 eikä 17–20 §:n säännöksiä.

Kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija noudattaa luonnonhaittakorvauksen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksen saannille asetettuja tukiehtoja sekä täyttää tuen saa-

jaa, viljelijän ikää, tuen myöntämistä ja sitoumuksen tekemistä koskevat yleiset edellytykset. Kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijan maatilan talouskeskus ja maatilan peltoalaa sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella, ja että maatila on luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila tai se täyttää vastaavat vaatimukset.

*Kotieläintilan hehtaaritukea voidaan myöntää enintään sille pinta-alalle, jolle maksetaan luonnonhaittakorvausta tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvausta, ja joka sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella. Tukea voidaan kuitenkin myöntää tilakohtaisesti enintään sille pinta-alalle, jäljempänä **enimmäisala**, joka oli vuonna 2007 tukikelpoinen luonnonhaittakorvauksessa tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksessa. Enimmäisala voidaan vahvistaa, jos maatilalle on maksettu tukivuodelta 2007 luonnonhaittakorvauksen kansallista lisäosaa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavan tukimuodon tukea kotieläintilan tukitason mukaisesti tai maatila on täyttänyt tukivuonna 2007 kotieläintilan vaatimukset.*

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen vahvistaa enimmäisalan, kun kotieläintilan hehtaaritukea tukea haetaan ensimmäisen kerran. Enimmäisalaa vahvistettaessa otetaan huomioon hakijan hallinnassa tukivuonna 2007 olleen enimmäisalaan luettavan peltoalan lisäksi sellainen 3 momentissa tarkoitettu tukikelpoinen peltoala, joka on siirtynyt hakijan hallintaan sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä ja jota ei ole otettu huomioon hakijan luonnonhaittakorvauksessa tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksessa tukivuonna 2007.

Kotieläintilan hehtaaritukeen sovelletaan samoja alentamis- ja valvontaseuraamuksia kuin luonnonhaittakorvaukseen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvaukseen.

Maatilakohtainen kotieläintilojen hehtaaritukeen oikeutettu enimmäisala voidaan siirtää luovutuksen saajan hakemuksesta sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä luovutuksen saa-

jalle. Koko tilan hallinnan siirron yhteydessä tilan omistajalla on oikeus jättää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat, sekä omassa taloudessa tarvittavien puutarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalueen, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia hallinnan siirron kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin hehtaari.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kotieläintilojen hehtaarituen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, tuen määrästä, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, enimmäisalan siirron edellytyksistä sekä tukialueista, joilla kotieläintilojen hehtaaritukea maksetaan.

10 c §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä, jäljempänä **sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä**, muodostetaan siitä maatilakohtaisesta sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikkömäärästä, jonka perusteella hakijalle on maksettu sika- ja siipikarjatalouden kansallista eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää tukea tukivuodelta 2007. Jos hakijan hallintaan on siirtynyt sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä sellainen maatila, jolle on maksettu sika- ja siipikarjatalouden kansallista eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää tukea tukivuodelta 2007, tämä eläinyksikkömäärä voidaan ottaa huomioon sika- ja siipikarjatalouden viitemäärää muodostettaessa. Sika- ja siipikarjatalouden viitemäärää muodostettaessa otetaan lisäksi huomioon eläinryhmäkohtaiset muuntokeruimet.

Edellä 1 momentista poiketen viitemäärä voidaan muodostaa hakijan vaatimuksesta:

- 1) tukivuoden 2007 valvonnassa todetun todellisen eläinmäärän perusteella tai
- 2) tukivuoden 2006 sika- tai siipikarjatalouden tuen maksun perusteena olleen eläinyksikkömäärän perusteella, jos hakijan tuen maksun perusteena oleva eläinyksikkö-

määrä on ollut vuonna 2007 tuotantorakennuksen peruskorjauksesta, tuotantotavan muutoksesta tai tuotantokierrosta johtuen vähintään kymmenen prosenttia pienempi kuin vakiintunut eläinmäärä, ja tuotanto jatkuu vakiintuneessa laajuudessa vuonna 2008.

Edellä 1 momentissa tai 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua viitemäärää muodostettaessa ei oteta huomioon 17 §:n 3 momentin nojalla eläinten lukumäärään tukivuonna 2007 kohdistuneita myöhästymisseuraamuksia, jos hakija niin vaatii.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunto ennen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua viitemäärän muodostamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa kiireellisenä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän laskennassa käytettävistä muutokertoimista, tarkemmin muista viitemäärän muodostamisen ehdoista ja määräytymisperusteista sekä viitemäärän vahvistamisesta.

10 d §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärän korottaminen

Edellä 10 c §:ssä tarkoitettua viitemäärää voidaan hakijan vaatimuksesta korottaa laskennallisella eläinyksikkömäärällä, jos:

1) hakija on aloittanut tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestoinnin ennen 2 päivää elokuuta 2007 ja tuotantorakennus on hyväksytty käyttöön viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008 maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 153 §:ssä tai Ahvenanmaan maakunnan vastaavassa lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla;

2) hakija on laajentanut tuotantoaan 1 päivänä lokakuuta 2006 tai sen jälkeen, mutta ennen 1 päivää syyskuuta 2007 ostamalla tai vuokraamalla vähintään viiden vuoden pituisella vuokrasopimuksella tuotantorakennuksen, jota käytetään sika- ja siipikarjatalouden harjoittamiseen ja jonka peruskorjauksesta tai hallinnan siirron ajankohdasta johtuen tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena ollut eläinyksikkömäärä on vähintään

kymmenen prosenttia pienempi kuin minkä rakennuksen koko mahdollistaisi, ja tuotanto jatkuu vuonna 2008; tai

3) hakijan hallintaan palautuu tukivuoden 2007 sika- ja siipikarjatalouden eläinyksikkömäärän perusteella maksettavan tuen määräytymiseen vaikuttavan ajanjakson aikana vuokarattuna ollut tuotantorakennus, jossa hakija on aloittanut sika- tai siipikarjatalouden harjoittamisen, ja tukivuoden 2007 tuen maksun perusteena ollut eläinyksikkömäärä on vähintään kymmenen prosenttia pienempi kuin minkä rakennuksen koko mahdollistaisi.

Tuotantorakennuksen laajennus- tai uudisrakennusinvestoinnin katsotaan aloitetuksi, kun hakija on saattanut vireille maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:ssä tarkoitettua rakennuslupaa tai ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:ssä tarkoitettua ympäristölupaa vastaavia Ahvenanmaan maakunnan lupia koskevat hakemukset viimeistään 1 päivänä elokuuta 2007 eikä rakennustyötä ole aloitettu ennen 1 päivää tammikuuta 2006. Rakennustyön aloittamiseksi katsotaan se, että tuotantorakennuksen perustuksen kaivaminen tai muut perustamistyöt on aloitettu.

Viitemäärän korotuksen suuruutta laskettaessa käytetään sitä laskennallista eläinyksikkömäärää, joka tuotantorakennuksessa voidaan keskimäärin tuottaa tai kasvattaa. Viitemäärän korotuksen perusteena olevasta laskennallisesta eläinyksikkömäärästä vähennetään kuitenkin se eläinyksikkömäärä, joka otetaan viitemäärää muodostettaessa huomioon 10 c §:n nojalla. Viitemäärää korotettaessa voidaan ottaa huomioon yhteensä enintään 20 000 kanaa tai kanaemoja vastaava eläinyksikkömäärä maatilaa kohti. Viitemäärää voidaan korottaa vain edellä mainitun enimmäismäärän rajoissa.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen on pyydettävä työvoima- ja elinkeinokeskuksen lausunto ennen viitemäärän korottamista. Lausuntopyyntö on käsiteltävä työvoima- ja elinkeinokeskuksessa kiireellisenä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän muodostamisesta ja vahvistamisesta investointi- ja vuokraustilanteissa, viitemäärän määräytymisen perusteena käytettävistä las-

kennallisista eläinmääristä erityyppisissä tuotantorakennuksissa ja eri tuotantomuodoissa.

10 e §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntäminen

Tuotannosta irrotettu sika- ja siipikarjatalouden tuki myönnetään vahvistetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän perusteella. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijan maatila on luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila tai täyttää vastaavat vaatimukset.

Jos hakijalle on myönnetty 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu poikkeus vuodelta 2007 tai kyseessä on 10 §:n 3 kohdassa tarkoitettu tilanne vuonna 2007, käytetään tuen myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa laskennallisena peltopinta-alana kolmea hehtaaria.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, tuen määrästä, ennakon määräytymisestä ja suuruudesta, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen käyttöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla tuotannosta irrotettua tukea maksetaan.

10 f §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän siirtäminen ja lakkauttaminen

Sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärä voidaan siirtää uudelle tuen hakijalle ainoastaan sukupolvenvaihdostilanteessa tai koko tilan hallinnan siirron yhteydessä. Näissä tapauksissa kaksi erillistä viitemäärää voidaan myös yhdistää. Sukupolvenvaihdoksen yhteydessä viitemäärä voidaan jakaa luovutuksen saajien kesken, jos kukin luovutuksen saaja erikseen täyttää sika- ja siipikarjatalouden

tuotannosta irrotetun tuen myöntämisen edellytykset.

Koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä tilan omistajalla on kuitenkin oikeus jättää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat, sekä omassa taloudessaan tarvittavien puutarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalueen, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia siirron kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin hehtaari.

Jos hakija ei täytä kahtena peräkkäisenä tukivuonna tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntämisen edellytyksiä eikä kyse ole ylivoimaisesta esteestä, kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tulee tehdä päätös tuen myöntämisen perusteena olevan viitemäärän lakkauttamisesta hakijaa kuultuaan.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin viitemäärän siirron, yhdistämisen ja jakamisen edellytyksistä.

10 g §

Sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus

Tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea voidaan myöntää sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena, jäljempänä **rakennemuutoskorvaus**, sellaiselle maataloutta harjoittavalle hakijalle, jolle on vahvistettu sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä ja joka täyttää kansallisen tuen hakijaa koskevat yleiset edellytykset. Rakennemuutoskorvauksen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakija sitoutuu pysyvästi luopumaan viitemäärästään rakennemuutoskorvaukseen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson jälkeen. Jos hakija on luopunut sika- ja siipikarjatalouden harjoittamisesta ennen rakennemuutoskorvauksen hakuajan päättymistä, kahden vuoden ajanjakso laskeaan kuitenkin rakennemuutoskorvauksen hakuajan päättymistä seuraavasta päivästä.

Rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä muodostetaan 10 c §:n I momentissa tarkoitettulla tavalla. Rakennemuutoskorvauksen hakijan vaatimuksesta

viitemäärä voidaan kuitenkin muodostaa vuoden 2007 tuotantoon kohdistuneessa valvonnassa todetun todellisen eläinmäärän perusteella. Rakennemuutoskorvauksen perusteena olevaa viitemäärää ei voi miltei osin siirtää toiselle tuen hakijalle sen jälkeen, kun hakijalle on myönnetty rakennemuutoskorvaus.

Rakennemuutoskorvausta maksetaan korvauksen hakuvuodelta ja sitä seuraavalta vuodelta. Rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä lakkaa olemasta voimassa korvauksen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson loputtua.

Rakennemuutoskorvauksen vuotuinen maatilakohtainen enimmäismäärä on 20 000 euroa. Rakennemuutoskorvausta saavalle hakijalle ei voida myöntää tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rakennemuutoskorvauksen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, korvauksen määrästä, rakennemuutoskorvauksen käyttöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla rakennemuutoskorvausta maksetaan.

17 §

Myöhästymisseuraamukset

Jos tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tukea tai rakennemuutoskorvausta koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea tai korvausta ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää. Jos tuen ennakkoa koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen ennakkoa ei makseta.

27 §

Poikkeuksien myöntäminen

Maaseutuvirasto voi erityisestä syystä (kumotaan)

Voimassa oleva laki

myöntää hakijalle poikkeuksen 11 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua kasvihuoneiden rakenteita koskevista teknisistä vaatimuksista. Harkittaessa erityisten syiden olemassaoloa on otettava huomioon viljeltävät kasvit, rakennusmateriaalien sopivuus sekä muut vastaavat seikat.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Lain voimaan tullessa vireillä olevat 27 §:n 3 momentissa tarkoitettut hakemukset käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Lain 27 §:n 3 momentin nojalla myönnetyt ja tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat sekä lain voimaantulon jälkeen tukivuodelle 2008 myönnettävät poikkeusluvut ovat voimassa tukivuoden 2008 loppuun.